

Q. K. 378, 22.

24. (X 1883932)

In
4707a

Q. D. B. V.

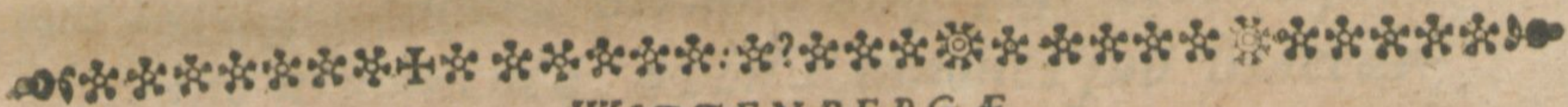
UNGARICA

Publicè explicabunt

CONRADUS SAMUEL
SCHURTZFLEISCH.

&
ANDREAS EC CARD,
UNGARUS.

In Auditorio Majori, die 26. Octobr.

WITTENBERGÆ,

Formis WENDIANIS, excud. DANIEL Schmas/
Acad. Typ. ANNO MD LXXII.

128.27

12

UNIGARICA

CONRADUS SAMUEL
SCHURSTENISCH

ANDREAS ECARD,
LINGARUS

Publico Magistro die 20. Octob.

WITTMARER
FONDATIONEN, ERBEN DANIEL SCHMIDT
ANNO 1780. ANNO 1781. ANNO 1782.

RECHTSGEBER
VERLAG

1.
REgnum, quod Ungari-
 cum appellatur, primi Panno-
 nes* tenuerunt, viribus suis eo usq;
 innixi olim, ut nemo ante Augustum
 subigere, nemo alius recipere in veteris imperii fi-
 dem posset.

* Gravem sententia testem adducimus Appia-
 num Alexandrinum eo libro, quem composuit de bellis
 Illyricis, quò comprobat, Pannonos Illyricorum gente
 ortos fuisse. Græcis, ut idem auctor est, Pæones di-
 cebantur, qua notione expresserunt seculo I. Strabo
 l. 7. ed. Basil. Ovidius & Martialis: sec. III. Philostratus,
 l. 8. de vit. Apollon. sec. V. Zosimus. Nec enim
 Græcis ignoti esse poterant, qui ad Græcorum usq; fi-
 nes porrigebantur, Strab. l. all. p. 365. Nec desunt
 Appiano argumenta, quòd Pannonos sub Macedo-
 num regibus stipendia fecissent. Neq; tamen id eò
 spectat, ut Pæones Macedonia populos intelligamus,
 quippe qui multum differunt à Pæonibus nostris. Jo-
 hannes Nadanyus Fl. Hung. p. 17. qui ex hac causa re-
 darguit Dionem Cassium. Horumq; antiquitas
 tanta fama fuit, ut universam Italiam perculerint

A e

in-

ingenti metu, Appianus p. 1202. Quo allegat commentarios Augusti Caesaris, ut qui sic memoria tradidisset de his gentibus. Appiani sententiam in medio relinquit Antonius Bonfinius, rerum Hungaricarum, ut Thuanus l. X. Hist. appellat, scriptor luculentus, de c. l. i. p. 20. Impensè errat Johannes Sambucus qui à Bannone velut primo rege hoc regnum auspiciatur, idq; sub annum à Noachica aquarum eluvione CLV. Tum verò eum deducit à stirpe Semi contra omnes historiae sacrae rationes. Id saltem docet nobiscum rectè, & probat, Pannonas usq; ad Augustam fuisse suæ spontis, & vixisse liberos, nec aliis, quàm suis legibus usos, app. p. 829. De Pannonia divisione in superiorem & inferiorem vid. Claudius Ptolemeus l. 2. cap. 15. Jac. Aug. Thuanus l. 10. Hist. ad A. 1551. Nadanyus l. 1. cap. 5. Jamq; diu ante Tacitus Pannonias notione plurimum indicavit, de Germ. Mor. l. 1. Vellei. H. N. 110. Rufus Festus in brev. ad Valentin. Imp. Pannoniarum duas vocavit. Caspar Ens à Danubio incis- & trans-danubianam, partitur: hanc primam, illam secundam cognominat, eaq; frequens etiamnum, & subinde in regni tabulis usurpata divisio est. Conf. articuli pacis A. 1606. corpori articul. univers. regni Hung. inserti, & A. 1668. evulgati.

2. Simulatq; verò lapsa Romanorum res est, barbari versis ad dominatum animis, provincias* Romanorum invaserunt, majori præ cæteris auda-

255

audacia Vandali, qui ut nihil non experirentur, à Constantino oraverunt sedes, ** quas quum impetrassent, jam velut cedendo securi, brevi post in majus periculum venerunt, commotis ad expeditionem Gothis, quos fugerant hactenus, ut majori impetu fugarentur.

* Pannonia ab Augusto ad obsequium, à Tiberio in provinciam redacta, alterum ex Appiano, alterum ex Svetonio, cui declarando afferimus Rufum Festum, evincimus. Ille, Batonem, inquit, Pannonium Ducem ingentibus donatum præmiis, Ravennam transtulit: &c: Ubi nemo non videt, cur utatur transferendi vocabulo, quippe quod eò valet, quò constet, regno destitutum fuisse Batonem, & supremum adeò in regnum illud jus ac potestatem Tiberio cecisse. Quod de præmiis donato refert, id pertinet ad simulacra imperantium, qui usurpant hæc calliditatis instrumenta, ut victi servitutem æquius ferant. Nullus dubitationi locus est, si, quod nunc res monet, Rufum Festum, inspiciamus. Hic verò ait: Batone (alii Battone, aut Bathone) Pannoniorum rege, subactò, in ditionem nostram Pannonia (superior & inferior) venerunt. Haud scio, an quid dicere evidentius potuerit Rufus Festus. Nec tamen ignoro, Dioni Batonem esse Dalmatiæ regulum: at fecerim hic libentius cum Svetonio, tum quia propioris ævi, tum quia sanctiorum epistolarum magistro a-

apud Adrianum, qui nec negligenter, & de industria
exequitur hanc historiae partem. Dionem, ut solet,
sequitur Xiphilinus edit. Henric. Steph. qui quod
nos de Pannonia, idem de Dalmatis extulit. Δαλματία
ἡγεσχεώρησε τοῖς Ῥωμαίοις. Posset quis suspicari hic, aut
iuncta Pannonia Dalmatiæq; regna, aut reges di-
versos unius nominis fuisse, cum de Batonis illo cer-
tum sit, populare inter Pannonos fuisse, ut signant
monumenta veterum inscriptionum.** Fornandes de
reb. Get. p. 102. breviter strictimq; explicat hoc, unde
repetunt rerum Hungaricarum scriptores, Antonius
Bonfinius decad. 1. l. 2. p. 39. Johannes Sambucus p.
829. quorum quidem ille liberius, iste hoc loco cer-
tius definit annos, quibus Vandali in Pannonia com-
morati sunt, quod intelliget, qui utrosq; iudicabit
ex Fornande allegato: Conjecto autem, Bonfinium
autoritate Sigeberti Gemblacensis deceptum, qui
existimat, LX. annis habitasse Pannoniam Vanda-
los, Chronograph. p. 479. edit. Pistor.

3. Gothi, quos sive sua immanitas, sive re-
gnandi spes induxerat, non manendum rati, ubi
migrandi ratio esset, exactis ab eo tempore, quo
Vandali Pannonias ingressi erant, quadraginta an-
nis, iter unà & signa parant, ducturi in Vandalos,
qui, ut evenire his rebus solet, metu correpti, re-
cedere, quàm occurrere periculo maluerunt.*

* Compendiarium Vandalorum historiam fecit
Isi-

250

Isidorus Hispalensis, cum quo conf. Johannes Gerundinensis Gothus, Idacius Lemicensis, à Joseph Scaligero editi. Discessisse ex Pannonia ob Gothorum metum, confirmat Jornandes de reb. Get. p. III. Sambucus cōfidenter memorat, Vandalos à Gothis exturbatos esse. conf. Matth. à Michou de Sarmat. Asian. l. I. cap. 10. Marcus Aurelius Cassiodorus in Arcad. & Honor. prodidit, Vandalos Alanis junctos, Galliam intravisse. Bonfinius iterum sequitur Sigebertum, nec repugno, quòd Paulus Diaconus quoq; scripserit, à Stilicone Vandala stirpis homine, eodemq; Honorii praefecto suscitatos, in Galliam irent, vastarentq; omnia & dividerent ferro. Quæ dum inter Vandalos, Gothosq; agebantur, Pannonæ illius regionis Aborigines, tot infestis migrationibus turbati saepe excisiq; nomen saltem successoribus reliquerunt. De Vandalis aliqvi & Gothis omnes scire arbitror, modò amicos, modò hostes, ut amicitia mortales sunt, fuisse. De fœderibus utrorumq; vid. Procopius, Eutropius, Zosimus, Ado Vinnensis, aliq; Ad Gothorum historiam addimus, ante Illyricum vastasse, quàm infesta signa in Pannoniam intulissent. Eusebius Chron. lib. post p. 176. Prior enim illa irruptio incidit in A. C. 271. posterior in A. C. 382. Reliqua hujus argumenti prosequimur justo commentario in rebus Sveo Gothicis.

4. Nihilosecius Hunnis* in turbido consilium

Num erat, quorum ferocia crevit exemplo, eva-
sitq; eò, ut vel ad solam nominis Hunnici mentio-
nem inhorrescerent Romani, tantò magis, quòd
impetum adjuvaret fortuna, Gothosq; vigore
pariter & fortitudine mirabiles Pannoniã extur-
barent.

* Hunni Eusebio Chunni, Chr. lib. prior: aliis,
præcipuè Ungaris Unni, ut apud Bonfinium est, scri-
pti extant. Origo per fabulas explicata est à For-
nande de reb. Get. p. 103. 104. quem sequitur Sige-
bertus Gemblacensis Chronograph. p. 481. Jo. Olaus
Hist. l. 6. cap. 24. Nam ratione careat, quisquis cre-
dit, Hunnos ex Getarum Alirunis à Faunis, sive ho-
minibus sylvestribus compressis natos esse. Aliruna
quales fuerint, reperire est apud Saxonem Sialandi-
cum, Olaus V Vormium, & Fornandem dicto loco.
Cujus gentis Hunni fuerint, faciunt docti, ut discepte-
tur. Albertus Crantzius Vandal. l. 6. cap. 5. Hun-
norum perinde, ac Vandalorum vestigia extare in
Germania affirmat. Neq; id inficiari ausim, si certum
sit, Hunnos à Gothis procreatos esse, quod placet Jo-
banni Magno l. 6. hist. Goth. Sveon. c. 24. Alii pro Sar-
matis habet, cujusmodi opinio tribuitur Ptolomæo, ut
enarrat Elias Reusnerus p. 207. de Misen. Et forte an nò
dissentit Melchior Goldastus, qui Huno-Slavicum com-
ponit una voce, l. 1. c. 5 p. 47. de reg. Boh. Qui nobis Hun-
ni, multis Avars dicuntur, V. Aimoinus l. 3. cap. 11.
Pau-

25
Paulus VVarnefridi de gest. Laugobard. l. 2. p. 224.
Eginhardus de vit. Karol. M. cap. 3. Distinguuntur
Hunni in Asianos, & Europæos, de quibus est apud
Procop. l. 5. Matthias à Michou refert, alios in Scy-
thia consedisse, alios in eam regionem, quæ nunc Hun-
garia audit, profectos esse, de Sarmat. Asian. l. 1. cap.
14. De Hunnorum prima expeditione notum est, neq;
id nunc probari attinet, incidisse in IV. à N. C. sec: an-
nus memoratur 370. Johannes Nadanyus l. 1. cap. 8.
Eorum posteros esse Hungaros, plures & egregio inge-
nio viri tradunt, Antonius Bonfinius rer. Ung. decad.
1. l. 2. à principio, Abrahamus Bakschay de ingressu
Hunnorum in Pann. sub initium, & ex mente alio-
rum Michael Ritius de regibus Ungar. Jo. Matth. à
Sudetis de origine Bohem. Nec abludit multum
Elias Reusnerus: dissentit ab his Johannes Aventi-
nus l. 4. Annal. Boj. Jacobus Spigelius, novissimè
Georgius Hornius, & H. Conringius, quibus ut asti-
pulemur, multa sunt causæ, quæ nos hortantur. Sed
in præsens satis est, breve Vandalorum, Gothorum
Hunorumq; in Pannonia imperium ostendisse: cujus
rei significationem dare voluit Paulus Jovius Hist. l.
1. edit. Bas. p. mibi. 2. Summatimq; id complexus est
Sebastianus Munsterus in app. Geographic. Ptolomæ
addit. p. 175.

5. Sed haud multò post ad ingenium redi-
bant Gothi, & redintegratis paulò viribus, occa-
sione

B

sione

hione utebantur, præclarè existimantes, ex usu suo fore civile Hunnorum * bellum, quod nisi hos effecisset miseros, fortè procul metu fuissent, suffecturi omnibus, qui lacefferent, præcipuè iis, qui ereptum Pannoniæ regnum vellent. At verò, quod intestinæ discordiæ malum est, res ipsorum jam in eum devenerant locum, ut, quando corrigi non possent, imprudentiam seu turpi exilio, sive servitute luerent, profuturo posteris exemplo servandæ concordiæ atq; domesticæ tranquillitatis.

*In compendio describunt Abrah. Bakschay de ingressu Hunnorum in Pannon. Jo. Sambucus App. 829. Michael Ritus de reg. Ungar. ex veteribus Jornandes de reb. Get. p. 132. 133. 135. Paulus Diaconus autor est, Ostrogottos statim ab Attila excessu turbasse, nec filiorum aequè, ac patris, imperium ferre voluisse, p. mib. 372. Obvium in hoc Attila est exemplum affectati in omnes reges principesq; dominatus, quàm injusti, tam fœdi exitu, & minimè diuturni. Disertè Jornandes. Attila Hunnorum omnium dominus, & pœnè totius Scythiæ gentium solus in mundo regnator. Quo nil aliud consecutus est, quàm ut tot regna malè parta omnibus gentibus quasi offerret in prædam, nec esset quisquam, qui moderatè sentiret de transgresso omnis moderatio- nis leges. Auspicabantur egregium facinus Gotthi, & primi excutiebant jugum, ac libertatem restau-
rabant.

non.

8

256
Quod vellem, in omnium Principum animos descenderet, quò jus, bonum æquumq; Dei & gentium causa, curent rectè atq; id unum studeant gnæviter, ne UNUS OMNIBUS imperitet. Providebunt sanè Gothi, Cimbri Teutonesq;, ne quis banc nobis extorqueat felicitatem, ut sine periculo imperia, nos pace vigeamus.

** Nil Attilæ filiis restabat, quàm ut malè consulerent sibi, dividerentq; imperium, quò perderent, perderent verò, ut simul ipsi perirent. Nempe ita Deus mulctat crudelis atq; efferati regis filios, ut non intelligant, quibus rebus aut evertant sua, aut conservent. Dissidebant singuli, ut universi opprimerentur. Regnare omnes volebant, ut omnes in exitium ruerent. Triste spectaculum, & dispar superiori fortuna, qua affulserat Attilæ patri, ac revocandum adeò in mentem illis, qui neq; desinunt, neq; conquiescunt, donec exemplo fuerint perinde tristi, & cuius misereat omnes bonos. Quod ad genus Attilæ spectat, fabulas pleriq; immiscent, quale est illud, quod Michael Ritius l. 1. de reg. Ung. scribit, Attilam accepisse in matrimonium Ducis Saxonie filiam. Perinde ac si jam dum Sec. V. duces Saxonici cum hereditario imperio fuissent, cuius vanitatis me tædet prorsus, & satis habeo perstrinxisse in dissertatione de VVidekindo M. Nescio etiam, quo indicio Pbilippus Callimachus, qui post Paulum Jovium vitam res-

B 2 que

que gestas Attilæ literis mandavit, dubitare possit de morte Bleda, peremptus ne à fratre Attila sit, nec ne: cum hoc Jornandes & Paulus Diaconus affirmant, quibus propter recentiorum aliquot suspiciones derogare fidem, præter rem est. Neq; id à ferocissimi Attilæ ingenio valde alienum censeo, præsertim quòd sint, qui conjiciant Attilæ de conjuratione suspectum fuisse fratrem, Gasp. Ens l. 1. p. 22. Hist. ver. Ung. De Uxoribus tradunt, habuisse plures: nec obnitor: & multi ejus filii memorantur, in primis Ellæ patricarius, sed præter omnem spem in prælio cum Gepidis commisso occisus, Jornand. p. 133. R. G. Mirum dictu, quàm perperam novitè nomina exprimant Attilanæ progeniei, quæ si ponam ex ordine, ut se contingunt sanguine invicem, non fecerim præter instituti rationem.

* Jorn. R.
G. p. 115 &
132 Conf.
Blondus Fo-
roliviensis l.
2. de imp.
inclin.

a. c. Jor-
nand. R. G.
p. 133 134.
b. c. Mi-
chaël Rivius

de reg. Ung. p. 864.

Mundzuccus. * Ochar. Roas.

Attila. Bleda (alius Bleta, Theophani
Bdela)

Ellac. a. Chaba. b. Aladarius. c. Her-
nach. c.

Opportunè hic arbitror prosequi me posse, quod vulgo traditum est de insolentissimo titulo, quem quem
de reg. Ung. p. 864. sed qui aliquando cum Bonfinio stivam olere videtur Job. Na-
danyo, præf. Flor. Hung. ad lector. Ego nunc desidero auctores, unde al-
legat nomina Attilanæ stirpis. Consanguineos filiorum Attila recen-
set Jornand. p. 134. R. G.

259

quem usurpasse Attilam ferunt. ATTILA
MUNNDZUCCI, (al. MUNDIZICI, al.
BENDEUCUM) FILIUS, NIMRODI NEPOS
NUTRITUS IN ENGADDI, DEI GRATIA
REX HUNNORUM ET MEDORUM, GO-
THORUM, DACORUM, METUS ORBIS,
ET (POST COLLOQUIUM EREMITÆ) FLA-
GELLUM DEI.

Approbant Sebast. Munsterus in app. Geog. & Pe-
trus Revva, Centur. rer. Hung. 7. pag. 145. sequitur
Conrad. Theod. Linck. Tb. Hist. polit. in Attil. Na-
danyus dubitat Fl. Hung. p. 32. Ego nego ob multas,
quæ in promptu sunt, rationes, & prorsus ineptire
credo, qui immorantur tuendis his nugis. Repu-
gnat enim indoles V. seculi, quandoquidem titu-
lus, Dei gratia, multo serius coepit, & ut manifesta
indicia sunt, primum Carolingorum ævo: repugnat
insuper rerum titulo comprehensarum ratio, quum
nemo sit, qui nesciat, Mediam ab Attila dominatu
disjunctissimam fuisse: repugnat demum præter alia
conditio Attilæ, qui nec dicere se Nimrodi nepotem
iure, nec scire facile de Nimrodo, nisi ex sacris, quas
ipse ignoravit, literis potuit. Dabo enim Belum
profanis cognitum, sed non aequè Nimrodum. Eo
Conf. Georgius Hornius dissertat. hist. pol. 21. pag.
196. & post eum Rudolphus Roth, vel maxime ideo,
quod ex Museo Bosiano publicum fecit Attilæ nu-
mum.

num. Sed hæc atque talia in publicis recitationibus diffusè pariter & accuratè expendisse nos, recordamur.

6. Nec verò diu incoluerunt Pannoniam Gothi, effusis mox Andoino rege Longobardis, qui ferre in armis ius, & pugnare potius, quam petere assueti, iugruebant summa vi, Gothosqve agebant in fugam.

Tralatitium id Germanis olim Gallisq, memoratur: de illis cognoscas ex Floro, ep. H. R. l. 3. c. 3. qui non quod æquum semper, sed quod utile esset, assequi optabant, quippe bello migrationibusq, in tantum efferati, ut, quod precibus nequibant, protinus armis peterent. Nec aliud veterum Normannorum ingenium fuit, ut apud quos piratica laudi esset, ac honestissimæ militiæ nomine censeretur, ut tradit Ub. Emmius rer. Frisic. ad A. 833. Conf. And. Sev. Vellej. ad Ad. Bremens. l. 2. cap. 24. collat. cum l. 1. cap. 21. Prosesitq, apud Holsatos eò licentia hæc, ut, quantum quis prædari posset, tantum ornamento gloria à cæteris distingueretur, teste Helmoldo l. 1. cap. 47. rer. Slav. ex recens. H. Bangerti. Sed quod unius alteriusq, partis, & certi populi vitium est, non continuo universæ nationi Germanicæ aspergendum, eò quòd fuerint, qui abstinerunt hoc raptu, ut Tacitus prodidit de Cbaucis, Mor. Germ. cap. 35. Vellejus alioqui Langobardos gentem vocat Germanâ feritate

tate ferociorem H. l. 2. cap. 107. Non quòd neget esse Germanos (negaret enim contra verum. Conf. Paulus Diaconus l. 1. p. 195. ex recens. Lindenbrog.) sed quia comparare instituit cum ceteris Germanis, qui propter consuetudinem cum Romanis mitescere multò citiùs cœperunt. Nec seciùs constat de Gallis, ut apud Livium est decad. l. 15. c. 36. Ego verò redeo ad Longobardos, quorum nomen ineptè deducitur à prolixis barbis, & deducunt tamen Paulus all. lib. p. 199. Siffridus Presbyter ad A. 568. Joach. Camerarius ad Niceph. Chronolog. p. 76. quos magno numero sequitur vulgus, & lingue nostræ, & omnis Germanicæ antiquitatis ignarum. Vid. interim H. Meibom. Not. ad Hist. Bardevici p. 152. Colligog, id ex ipso Paulo, qui fidem facit, Longobardos sedes habuisse in patentibus campis, p. 203. At qui hos non modo *Jeld* / quod ille prodit, sed etiam *Borde* vocari, moris vetusti apud nostros fuit. Primus Longobardorum Rex traditur Agelmundus, à quo nonus ordine regnavit Audoinus, auctor idem ductorq, expeditionis in Pannonias suscepta, ut reperire est apud Diaconum Forojuliensem. Conf. Joh. Sambucus, & Joh. Troster. descript. Dac. p. 183. Audoinus filium genuit Alboinum, qui à Narsete evocatus, Longobardos in Italiam adduxit, vid. Er. Putean. Hist. In subr. l. 2. p. 18. ut verè dicas, Pannoniam quondam quasi Martis pilam sanguinariūque ludum fuisse.

7. Jam

7. Jam cessaturi à tumultibus videbantur Langobardi, si melior, quam Narses, ipsis monitor contigisset, qui quò rependeret acceptæ injuriæ vicem, * pristinam gloriam scelere mutavit, infensus usq; eò & iratus Justino Augusto, ut pudoris fideiq; oblitus, pessimè consuleret in rem publicam, excitaretq; Pannoniâ Alboinum, & ne quid explendæ animi libidini deesset, armaret in Italiæ ruinam. Non displicebat Alboino consilium, nec interponebat moram, secuturus, quò Narses, Romani exitii cupidus vocasset. Igitur mutat veteres sedes, & cum magna suorum manu properat in Italiam, ** cum Hunnis de repetenda Pannonia pactus.

* *Paul. VVarnefrid. de gest. Longobard. p. 222. Anastasius bibliotbecar. in Johanne III. Pontif. p. 60. edit. Mogunt. Hermannus Contractus ad A. 565. Marianus Scotus A. 566. Sigebertus Gemblacensis Chronograph. A. eod. edit. Pistor. Abbas Stadens. recens. Reinecc. Sed quod miror, tacent hoc seculi VI. Scriptores, Procopius, Corippus, & primus memorat Sec. II. X. Paulus, quem IX. sequitur Anast.*

** *Refert Siffridus Presbyter ad A. 568. Langobardos occupata Italia, dedidicisse Germanicam Linguam. Quòd Latinam, licet inficetam, sibi reddiderint familiarem, indicio sunt Langobardicæ leges. Paulus W arnefrid. de gest. Langob. l. 2. p. 222. adfert*

207

fert Hunno-Langobardica pactionis summam, nempe convenisse inter utrosq;, ut Hunni tamdiu retinerent Pannoniam, donec suos non urgeret necessitas redeundi. Hæc verò si abesset, haberent Pannoniam sibi, & fœdere mutuo colerent amicitiam. Conf. cum p. 222. alleg. p. 214. edit. Lindenbrog. Prudenter sanè & opportunè & quasi diffisis fortuna sua cogitatum, si aliter usu eveniret, quàm destinatum fuisset. Qui temporum rationes subducunt, hic sive initium, sive epocham collocant secundi Hunnorum reditus in Pannoniam, id est, in A. à N. C. 567. Hunnorum, dico, ne cum Hungarorum altera migratione confundatur. Nadanyus Fl. Hung. l. 1. cap. 13. Job. Sambucus supra alleg. Cæterùm Langobardi duobus & quadraginta annis confederant in Pannonia, quando cum liberis & lare in Italiam discesserunt, hætenus Romanorum, ut signat Paulus, adjuutores, nunc hostes. Vid. p. 222. & 219. de gest. Langob.

8. Ita Hunni velut ab exilio reversi, Pannoniam, unde extrusi ab Ostrogotthis fuerant, beneficio Alboini recuperarunt, & tot calamitatum, quas acceperant, solatium tandem atq; optatum finem habuerunt, redditiq; patriæ, unde sine redeundi spe discesserant, procul periculo & injuria Ostrogotthorum, qui ipsos afflixerant priùs, salvi atq; incolumes floruerunt, usq; dum Romani
C iterùm

iterum conturbarent hujus fortunæ rationes, & vim facerent bello, repetituri etiam, si possent, ** Pannoniam, velut suam.

* *A. Bonfinius non modò subscribit nobis, sed etiam confirmat, Unnos in proferendos recepti regni fines intendisse animum, & omnes vires, decad. l. 1. 8. p. 144. Nec multò post movisse in Francos, idem asseverat, & ante eum Gregorius Turonensis, Hist. l. 4. c. 29. qui interpretatur Francos Occidentales, sive Gallos, horumq; regem Sigibertum, cujus multa industria fuit in placando Unnorum rege Chagano. Alii ibidem, Gagano, legunt: Paulus Diaconus Cacanum, Sigebertus Chajanum, multi Kaganum scribunt. Sed aliquanto post tempore, quàm in vivis esse desiit Turonensis, bellum quoq; cum Francis Orientalibus gesserunt Unni, ut approbant Paulus Diaconus l. 4. cap. 12. gest. Langob. Sigebertus ad A. 601. De Chagani nomine observo, perinde apud Unnos, atq; Pharaonum, nec non Ptolomaorum Lagidarumq; apud Ægyptios, invaluisse, ut gentilitium omnibus, nulli singulare esset. Quorum illud ex Josepho Job. Henr. Ursinus, hoc ad Nicephorum Constantinopolitanum Joach. Camerarius, ad Justinum Job. Freinsbemiis probat. Et de Batonis veteri cognomento jam supra est traditum. Nec est, ut quid addam de Romanorum Angustis, Alhanorum Sylviiis, Parthorum Aracidis, Langobardorum Fla-*

262

Flavius, de quibus Servius, Aurelius Victor, Justinus, Paulus Diaconus præclare commemorarunt. Conf. ad hunc Frid. Lindenbrog. p. 352. Assentiuntur de Chagano post Turonensem, Sigebertus Gemblacensis Chronograph. A. 520: qui nunc Kagan, nunc Chajan signat: Aimoinus l. 4. c. 5. de gest. Franc. Paul. Diaconus l. 4. c. 38. Distinguit verò Monachus Benedictinus Adelmus A. 782. Et quos nos reges, ille Principes Unnorum vocat. Neq; inficiari velim, divisum aliquando Unnorum imperium fuisse, ut ex Procopio mihi liquet, quibus fortè rebus accidere potuit, ut qui imperium, iidem Et nomen dividerent. Sed Job. Sambucus tradere videtur Chacanium notione singulari, tanquam Avarii, in regno Unnico successoris, qui à morte Zeliorbis regnum gesit, Unnos appellatos esse Avaros. Hos Abaros, Et Abares vocat Joach. Camerarius not. ad Chron. Niceph. Const. p. 82. Quorum tam exosum fuit Constantinopoli nomen, ut Constantinus, qui dicebatur, Copronymus ob connubium, quod cum Chagani filia contraxerat, malè audiret apud suos: ibid.

** Bellum Hunno - Avaricum nuncupant vulgò: perperam verò, quia Huni Et Avaros una gens, neq; origine, neq; natione distincta, fuerunt. Ex quo non possunt non errare admodum, qui Avaros Hunnorum socios, Et tanquam sede ac sanguine discretos, censent. Torquent hic se multi, Et inter

eos novitii quidam, intricantq; adeò, ut non habeant, quemadmodum extricent. Quod ego quidem valde miror, quòd refragentur scriptores mediæ ævi, & habeant pro iisdem. Ex reliquis Aimoinus alterum explicat per alterum, ac una eademque notione, quatenus paria faciunt, copulat, atq; à Dalmatis, unius alioquin regni societate junctis distinguit, lib. 4. de gest. Franc. c. 24. De cætero, qui belli causam expediunt, nec nisi merito, rejiciunt in Chaganum, tum quia turbatorem finium Romanorum, tum quia violatorem pactorum inter Unnos Romanosq; conventorum. Refert eò legi annales Constantinopolitanos, cumq; his Johannem Zonaram & Nicephorum, illum quidem magis. Inter Latinos Paulus Diaconus autor est, Priscum patricium, Mauricii Imp. præfectum, virtute sua devicisse Unnos. Sed corruptit hanc gloriam Commentiolus Dux, ut clades adeò clade fœdisima rependeretur. Vid. Chron. Cario-Peucerianum de bello hoc l. 3. in quo id notamus, quod Hunnos Hungarosq; permisceat. Addatur Tobias Wagnerus inst. hist. l. 7. in Mauri. & Job. Latius in eod. Ut rectè scripserit in Chron. Michael Neander p. 258. Hunnos ab secundo reditu Pannoniam, aut jam Hunniam potius, ad Caroli M. usq; tempora tenuisse. Nescio, quid in mentem venerit Johanni Sambuco, qui minimè veretur affirmare, receptam à Mauritio Imp. Pannoniam esse,

263

se, commutationemq; banc refert ad A. 604. Equi-
dem fateri velim, recipiendi animum habuisse, sed
recepisse eam, omni fide careat, qui dixerit contra
historicorum fidem. Ita turbavit Hunnia, & turba-
ta est, Hunnis erepta non est. Jamq; constat, opi-
nor, elogium ουγερικῶν (Ungri) quo usi sunt Impera-
tores Græci, à VI. hoc seculo arcessi non posse: & si
arcesseretur, ut certè nunquam potest, Hunnici, siue
Avarici sumendus titulus fuisset, quandoquidem Un-
grorum historiam non liceat ordiri altius, quàm ab
ævo Carolingorum.

9. Sed quanquam instaret urgeretq; Ro-
manus hostis, & proferre denuò imperii gloriam
vellet, usu tamen didicit, frustra tentari omnia,
resq; suas plus plusq; adduci in majus discrimen,
Mauritio * domesticis odiis, quæ brevi post adfe-
rebant exitium, implicato, ut neq; explicandi re-
ctè consilii facultas, neq; belli feliciter gerendi oc-
casio relinqueretur, donec altero abhinc seculo in-
cesseret cupido Hunnos, ageretq; in tot rapina-
rum spem, ac effunderet velut tempestatem in
Germaniæ ** fines: quo factum est, ut suscitarentur
injuria Franci, & quum in officio contineri agrè
possent, majorem eorū partem excinderent ferro,
quodq; supra Romanorum vires erat, prædas atq;
populationes istas tandem inhiberent, adderent-

C 3

que

que id honori præcipuè suo, quòd soli post Ostrogothos subegissent Hunnos.

* *Quod lubricum est rerum humanarum, Mauritius, qui per avaritiam multa indigna admiserat, prius exitium sibi ominatus est, quàm exitio involveretur, velut fati præsciis sui. In quam rem vid. præter Job. Zonaram, Georg. Cedrenum, proprium Mauritiæ imp. rescriptum ad A. 602. Et Goldast. T. III. Constit. Imper. p. 636.*

** *Qui frui prosperis longiùs poterant, nunc, quòd diuturna Cesarum patientia abusi fuissent, ultore Carolo justas pœnas pendunt, Et tantùm non extirpantur. Quamquam hic non exequar (egredi enim eò non vacat) an à IVto inde seculo, quùm è vivis excessit Constantinus, Cesaribus aliquid juris in Pannoniam reliquum fuerit, nec temere dicam, quòd fuerit, præsertim V. Et VI. seculis, à quibus ad hoc usq; tempus Pannonia habuit separatas rationes, neq; nisi semel imperio Romano ad Teutonicos delato innexa inclusæve fuit, si maxime vectigalis aliquando fuit, ut dicetur infra. Sed illud ex his colligi facile judicariq; potest, quæ longa exercitatione atq; usu maximo Christoph. Besoldus de Jurisd. Imp. Et Hugo Grotius de J. B. Et P. tradiderunt. Mibi jam satis est, ostendere regnorum vices, Et reddere II. seculo Hunnos Carolingorum armis subactos, Et in ejus rei testimonium replicare annales Franc. A. 788. Et 796. Annal.*

204

Annal. Fuldensis ad A. eund. Eginhartus de vita Kar. M. cap. 13. Monachus Prumiensis A. 791. & 796. & ex eo Monachus Weingartensis Gabriel Bucelinus Annal. Germ. An. 796. De regibus Hunnorum persuasus omninò sum, caruisse plena regiaque potestate, si forte Attilam excipio, qui rebus bellicis viam sibi ad herile jus munivit. Quò Conf. Jornand. de reb. Get. qui loco supra dicto significanter Dominum vocat. Reminiscor hic opportunè, quòd scriptor annalium Francicorum ad A. 796. Hunnorum Principes, Regino ad eundem A. Duces nuncupet, quos ipsi aliàs nuncupare Reges solent. Quod indicio est, vetus Hunnicum regnum valde à servili obsequio abhorruisse. Quod negare non audebunt, qui & ingenium, & morem Hunnicæ gentis contemplantur. Huc vid. Deductio Bobemica A. 1620. edita, sed cautè alioqui legenda, p. 18 Goldastus de reg. Bob. l. 1. cap. 5. p. 47. ubi correxit opinionè, quam superiori tempore probaverat de constitutione Jodoci Ro. Regis, ut ea quidem extat apud ipsum. T. III. const. imp. ad A. 1410. cum qua forte conferre possis illam, qua reperitur eod. T. ad A. 933. sub nomine Alberici velut regis Romanorum concepta. Sed ut erravit Goldastus, dum olim censuit, Jodoci constitutionem in legitimis numerandam, ita non exquisitè loquitur ib. de reg. Bob. 1. quando Hunnicam constitutionem appellat, quam Hungaricam appellari oportebat, cum, quoad respiciam

ciam res Hunnicas, nil inveniam constitutionum Hunnicarum.

10. Deleta Hunnorum gente, Ungari* ab ultima Scythia, per regiones aditu arduas profecti, ferro aperuerunt viam, & cohortati se alacriter invicem, versus Pannoniam fecerunt iter, ac nullo resistente incolis vacuum occuparunt, nec occupasse contenti, erumpere inde sæpius, & invadere Teutonum ditiones, ** cœperunt.

* *Hepidannus cœnobita in annalibus per Agarenos denotare voluit, quanquam non verè & contra civilis historia migrationisq; gentium leges: idem de vita S. Wiborade Ungros: multi Ugros, quos non semel imitatur Lazius: scriptores rerum Sarmaticarum Fubros appellitant. Chronicon Reicherspergense Ungaros scribit, & migrationis causas reddit ad A. 890. cum quo jung. Otto Frising. Cbr. l. 6. cap. 10. Nulla enim hujus gentis mentio existit ante IX. seculum: non quòd non fuerit (fuit enim in Scythia Europæa, sive Russia, ut videre est apud Matthiam à Michou, Alexandrum Gvaguinum edition. Pistor. & Sigismund. Herberstein, Joh. Nadan. & c.) sed quia tali nomine sub hoc Sec. primò venire cœpisset. Venit adeò in mentem industriæ Johannis Aventini, & qui hunc rectè sequuti sunt, Jacob Spigelii, Fr. Irenici, H. Conringii, quicquid de uno atq; altero in contrarium extet, quos destituit accuratior*

265

rator notitia historia migrationum. Primum erro-
ris confusionisq; exemplum referunt ad Siffridum
Presbyterum Misenensem, qui ad A. 801. perperam
Ungaros exprimit, quos exprimere Unnos debuerat.
Ac ita sensit in not. ad Eginb. Fridericus Besselius: at
jam ante eum Witechindus Corbeja monachus Ava-
res, inquit, quos modò Ungarios vocamus, quod
suspicabor cateris præbuisse errandi occasionem, in-
primis, quòd permutet Avarium & Ungarorum,
quasi eorundem populorum nomina, l. 1. annal. De
Siffrido addo, insigniter impegisse, quandoquidem
Ungaros 801. hoc est, Caroli M. ævo, memorat, qui
Arnulphi ultimi Carolingorum imperatoris ætate e-
merferunt primùm, & redacta in potestatem Panno-
nia (an Hunnia mavis) agminibus infestis transie-
runt in Germanicum agrum. Ut appareat serius
esse Ungariae nomen, & primis, quæ à nato Christo
memorantur, octo sæculis ignotum prorsus inaudi-
tumq;. Nec tamen sustinebo inficias ire, Ungaros,
tanquam Unnorum successores, propter ferociam
moresq; barbaros penè similes, at verò populari so-
lùm sermonis genere, ab Hunnis tulisse cognomẽ, ut in
Palatinatu ditio Hunesruck, & ore omnium celebra-
ta arx Hunolstein, testatur, de qua vid. Seb. Munst.
ad Rhen. tab. nov. in Hunorum præsidio. Tremonien-
se Chronicon meminit aquationis Hunnorum, de
Hunnenrâncke, repetitq; ejus vestigia à X. seculo,

D

in

in quod incidit memorabilis clades Ungarorū, qui pa-
 rùm exquisitè nominantur Hunni. Joh. Isacius Pon-
 tanus in historia Gelrica l. 5. p. 67. approbat in Ve-
 latia superesse rudera castrì Hunnici, sed si accur-
 tius loquamur, Ungarici, vulgò ex more Belgico
 Hunnicuschi appellati. Nisi tamen ad seculum VI.
 quo Hunni in Galliam Germaniamq; excurrerunt,
 referre prædictum castrum placeat, quod tamen nec
 innuit Pontanus, nec mihi videtur longius porrigi,
 quàm ad X. usq; seculum. Conf. Georg. Hornius hist.
 Imp. p. 241. Otto Frisingensis numerum velut locusta-
 rum, reliqui sevitiã quasi beluarum percensent:
 ille l. 6. Chron. c. 20. Hermannus Contractus A. 900. sq.
 Qui Reginonem continuavit, testis est, insolenter di-
 xisse, superari se non posse, nisi terra fortè deglutiret,
 ad A. 967: addatur Witichindus A. 1. p. 7. Et deinceps,
 in quo tamen, ut plerisq; aliis ex medio ævo, desidera-
 mus loquendi accuratationem: Eckardus Monachus
 S. Gallensis A. 938. Christianus Urstisus Chron. Basil.
 Germ. edit. 1. 2. c. 10. ceteros referre, longum foret, Un-
 garicos cum delectu velim legi.

II. Crescebat ferocia indies, & tributo,* quod
 iniquissimè flagitabant, exasperabatur magis, nec
 cohiberi ante poterat, quàm validos exercitus op-
 ponerent nostri, ne posthac tam indignis violaren-
 tur modis, nève in perpetuam abriperentur servi-
 autem, quùm prospicerent iidem atq; expende-
 rent

266

rent probè, & ut fieri his rebus solet, res alias ex aliis cogitando, id tandem omnes Viris Germanis dignum consilium caperent, ut justo prælio ** expedirent miseriarum finem.

* *Witichindus ait l.1. A. Legati Ungarorum addeunt regem pro solitis muneribus: regis nomine designat Henricum Aucupem Francorum Orientalium Saxonumq; Regem. Multò clarius Sigebertus ad A.904. confirmat, regnum Ludovici, id est, Germanicum, quod per id tempus gessit Ludovicus Rex Teutonicus, idemq; Arnulphi filius, vectigale sibi fecisse Ungaros. Accedebant tot injuria atq; innumera vastationes, quibus afflixerunt Germanicam rem. Vid. Ab Stad. A.909.910.913.915.917. & seq. Conf. Ch. Cario-Peucer. l.4. in Henr. Aucup. & Ott. I. in primis G. Ens l.1. rer. Ung. ad A.920.932. In Daleminciam, quam Misniam cum eruditis, non Dalmatiam cum vulgo interpretor, penetrasse, ex Monacho Corbejense certum est: nec minus id de Saxonia manifestum, quod Bremam usq; effusos fuisse, fidem faciat Abbas Stadensis. De Alemannia, & reliquis superioris Germaniæ provinciis, quas illi ipsi ferro igniq; vastaverant, per se liquet satis. Ita nil erat, quod tot malis usq; defatigatos liberaret, nisi fortuna belli, que nuuquã constanter indulget, miseriam banc cum gaudio commutasset, quò tantam ignominiam diversis præliis delerent nostri, præcipuè iis, que ad Salam*

D 2

non

non procul Merseburgo, & ad Lycum vulgò Lech,
prope Augustam Vindelicum commiserunt, quorū al-
terū Henr. Aucupem, alterum Ottonem filium ejus,
cognomento magnum illustravit, tanta strage Un-
garorum, quanta nunquam hactenus audita fuerat.
Conf. post Witechind. Corbej. l. 1. & 2. A. Huld. Mut.
Job. Nauclerus. Captorum Ungariae Principum sup-
plicium est apud Script. Chr. Reicherß. ad An. 955.
Rectè Gasp. Ens, perierant, inquit, nisi periissent:
quippe tantis cladibus domiti ceperunt occasionem
aggregandi se Christianorum sacris, faustumq; adeo
hoc propagatae religioni seculum fuit: Horat. Turfel-
lin. in Ott. 1. Primus partibus Christi accessit Geysa,
tūm Stephanus I. relatus inter sanctos ob admirabi-
lem, qua eluxit, pietatem, Ott. Frising. Chr. l. 6. c. 27.
Ab hoc arcesitur initium tituli, REGIS APOSTOLI-
CI: saepius quippe in diplomatum formulis videas. Un-
ser Apostolische Kron. Sprengerus font. Jur. Publ.
p. m. 73. repetit loquendi hunc morem à Vladislao, as-
serens, huic insigne regium coelitus datum: at contra
fidem Ungaricorum & Polonicorum Chronicorum:
Vid. Ens d. lib. R. U. p. 40. Sed quanquam hactenus re-
ges & plurimi Ungarorum hausissent doctrinas coe-
lestes, tamen universi demum Henrici II. aeo initiati
sunt mysteriis nostris insertiq; Christo: Otto Frising. l.
6. c. 28. Ceteroquin ad civile institutum hic refert, ut
observemus, Ungaros, qui hucusq; vectigales habue-
rant

rant Germanos, facta insigni rerū temporumq; com-
 mutatione, ad pendendū tributum postmodū à nostris
 adactos fuisse. Chronicon Reicherpergense ad A. 921.
 disertè tradit, Henricum Aucupem, Ungaros sibi
 tributarios fecisse. Tributarios, dico, non subditos,
 quūm hæc longè ab se invicem distent. Sed multò ali-
 ter evenit Henrici III. ævo, quo fidem obsequiumq;
 regno Germaniæ de vinxerunt, sed ad tempus exiguū
 servaverunt, ac denuò facti sunt sui juris. Quorum
 illud nemo luculentius affirmavit, atq; Hermannus
 Contractus in Chron. ex Pistor. recens. ad A. 1045. ubi
 Principes Hungarorum perhibentur, Henrico III. Imp.
 juravisse fidelitatem. Et apud eundem p. 140. legas,
 regem Andream Henrico declarasse parendi volun-
 tatem, seu ut ipse ait, denunciassse subjectionem,
 annuū censum & devotam servitutem, si regnum
 se habere permitteret. Sed eorum me planè pudet,
 quæ adferuntur ex quaternionibus imperii, quos vo-
 cant, confictis planè & ab inscito quodam scriba, aut
 fortè monacho dispositis, quibus memorantur qua-
 tuor summa imperii regna, Romanum, Francicum,
 Polonicum, Vngaricum. Sed quod hic verba, tot næ-
 vi, tot errores. Partim enim regna inseruntur, quæ
 neq; tempore Ottonis III. neq; Caroli IV. quos ex vul-
 go applausores respiciunt, in ditione imperii Germa-
 nici fuerunt: partim regnum Polonia Vngarico præ-
 ponitur, sed absurdè, quòd illud tanquam recentius

D 3

huic

huic velut antiquiori postponendum fuisset, ut suffragantur nobis evincuntque descripti ordines regum Europaeorum juxta eam formam, qua olim conspicui erant in Concilio Bononiensi An. 1504. Et est editi commentarii ceremoniarum pragmaticarum: vid. Ceremoniale Julii Pontificis. Hodie certe risui omnibus sit, qui Ungariam regno Germaniae illigatam putet. Extat publica sanctio, in qua conceptis verbis negatur, Ungariam Imperio Germanico annexam esse. R. J. A. 1566. §. 69: conferend. cum §. 70. Ibi expressa oratione asseritur, regnum Ungariae suo inniti jure, nec quoquam modo addictum, aut obnoxium Germanico esse: Da solche Landschaft (das Königreich Hungarn) dem H. Reich Teutscher nation, in nichts verwandt / oder zu gethan: hic propter tot lata à Germanis auxilia referenda gratia exemplum continetur, daß solch Königreich / und desselben angehörtge Ständ / sich herwiederumb gegen dem H. Reich / desselbigen Güttern und Ständen in fürfallenden Nothfällē auch mitleidentlich und dermassen erzeige / &c. Querunt hic juris prudentes, utrum optanda sit Ungaria cognatio cum Imperio, atque interior nexus? de civili non concedent Austrii, et non concessuros, argumento est R. J. allegatus: Et forte dissentient Germani, si aeterni foederis vinculo adjungi imperio Ungaria vellet: quanquam enim id publice salutare statui posset, tamen non ex vano arbitreris, Ordines Germaniae id recusare

recusare, ac negligere ferè, aut repudiare prorsus, quod non expediat singulis, & licet universos attineat, tamen hætenus attineat non nisi ex longinquo. Qui cum Boccalino suggerunt, non esse expetendum, ut recuperetur Buda, in illorum animo parum inest pietatis, nec sentiunt verecundè, nec loquuntur religiosè. Curiosus hic in memoriam redigo vaticinia de perdendo Imperio Constantinopolitano, & postliminò deferendo ad Christianos, quorum meminerunt Gab. Barth. Grammondus & ex eo in pecul. diss. Ramspeckius, nec non Johannes Lauterbachius tr. de bello contra Turcas suscipiendo A. 1595. Lipsiæ evulgato, reliqua, ut Joachimi Calabri, & similia, collegit quidam Anonymus Gallus, quæ in Latinum convertit Joach. Pastorius. Sed multum abit Lactantius de div. prom. l. 8. p. 419. quo existimaverim fortasse, respexisse ad Imperium Constantinopolitanum per Turcas evertendum, ut quidem perditis Græcorum rebus sec. XV. eversum est. Nil necesse est hic addere quippiam de bellis Ungaro-Turcicis, quæ succinctè complexus est Antonius Mannavinus Genuensis, ac Latine reddidit Philippus Lonicerus An. 1584. Conf. Johan. Leunclavius, Aut. Bonfinius, Hier. Ortelius, quanquam hic aliquando corrigendus est ex Nicolao Istbuanfio: Caspar Dornavius de incrementis dominatus Turcici.

12. Multa, nec ea ludicra, aggresso opus qualecunq; restant, sed ea desino commemorare hic, & quod pietatis

95
Th
4707

tatis meæ caput est, Ungariæ * pacem, concordiamque, bona inter mortales maxima, salva semper atq; integra servari opto, & rerum, quæ hætenus quidem afflictissimæ fuerunt, felicissimam, REGIOVE IPSORUM, & CÆSARI NOSTRO gloriosam, REGNO demùm utilem stabilemque; commutationem precoridem, & vota assiduè facio, ut LEOPOLDUS indies votis majora exhibeat singulis atq; universis, nec modo LINGAROS, sed etiam GERMANOS sospices pacatosque præstet, ac in veteri utrosque; sede sistat pariter ac confirmet.

* Regnum hoc antiquum, & multis privilegiis auctum divina ope stetit hætenus, & quanquam non exigua sui jactura, Turcarum impetus sustinuit fortiter represitque. Quomodo ad Austrios pervenerit, post historicos, & nominatim Gerbardum de Rbo, exposuerunt Job. Georg. Kieffer diff. de Habsb. Austr. Dom. p. 178. seq: scriptor Phosphori Austr. part. 2. §. 6. Melchior Goldastus in der summarischen Anführung / & c. De quibus reddere sigillatim, & judicare penitius, nimis forte confidentis animi nunc videri posset. Sacra leges, quibus constituta fundaturque, desumuntur ex decretis Andrea regis A. 1222. quodque & constitutione Ferdinandi I: ad forum pertinet decretum, quod vocant, tripartitum, articuli, qui dicuntur, & decretum Latino-Ungaricum juris, quod appellatur, consuetudinarii incluti regni Hungariæ & Transylvania A. 1660. excus. Item index, sive exhibidion omnium decretorum & constitutionum regni Hungar. eod. anno Leutschovia editum: articuli juris Thavernalis, ut nomen ferunt, Viennæ Austriorum lucem adspexerunt. Articuli, qui sic audiunt, universorum statuum & Ordinum incluti Hungar. regni A. 1668. Pottendorffii emissi nervos atque artus quosdam publici juris complectuntur. Regnum, quod ex Bonfinio colligas, sub tutela Mariae, Divæ genitricis est, regium insigne, si regis inaugura-tio est, gestat prorex, alio nomine Palatinus, illudque in turri Posoniense asservatur: præterea decem signa præferuntur, signa inquam, decem regnorum, quæ continebat olim Hungaria, cum floreret.

VDA

ne

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

KODAK Color Control Patches © The Tiffen Company, 2000

Kodak LICENSED PRODUCT

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
Light Blue	Light Cyan	Light Green	Light Yellow	Light Red	Light Magenta	White	Light Gray	Black
Dark Blue	Dark Cyan	Dark Green	Dark Yellow	Dark Red	Dark Magenta	White	Dark Gray	Black

